

Strategija za razvoj občine Škofja Loka 2014 – 2020

Strategija področja vzgoje in Izobraževanja

Razvoj na področju predšolske vzgoje

V Škofji Loki že vrsto let, skladno z naraščanjem prebivalstva, naraščajo tudi potrebe po prostih mestih za otroke v vrtcu. Dviguje se tudi relativen delež vseh otrok, živečih v občini Škofja Loka, katerih starši želijo svojo otroke vključiti v vrtčevsko varstvo, in sicer zaradi spremenjenih razmer na trgu dela (podaljšuje se delovna doba in otroci se ne varujejo več toliko pri starih starših) in cenovne neugodnosti alternativ vrtčevskega varstva. Podoben trend se beleži tudi drugod po Sloveniji in tudi na ravni EU – tudi zaradi zdaj že splošno sprejetega strokovnega stališča, da kakovostna predšolska vzgoja pozitivno vpliva na otrokov razvoj in visoke infrastrukture in programske ravni slovenskih vrtčevskih normativov, ki zagotavljajo enega najbolj kakovostnih vrtcev v Evropi.

Primerjalno, glede na ostale evropske države, so tudi področne zakonodaje, ki urejajo vse plati predšolske vzgoje v Sloveniji oz. predpisujejo normative, na visokem nivoju, tako na načelni, kot tudi na operativni ravni. Na strategijo občine odločilno vplivajo določila Bele knjige o vrtcih iz leta 1995, ki sledi cilju, spodbujati različnost ponudbe predšolske vzgoje, ki generira konkurenčnost in tako družinam omogoča izbor med različnimi vrtci oz. različnimi programi.

Izpostaviti velja dva pomembna strateška cilja in sicer »zagotoviti demokratično organiziran sistem javnih vrtcev, ki so dostopni vsakemu predšolskemu otroku« ter »ohraniti in po potrebi širiti kakovostno mrežo javnih vrtcev«. Za lokalne skupnosti so to ključni cilji, pri pripravi načrtov v zvezi z zagotavljanjem kakovostne predšolske vzgoje. Sledimo jim tudi v občini Škofja Loka in jim bomo tudi v prihodnje, tako po infrastrukturni kot tudi programski plati: z vlaganji v prostorske zmogljivosti in materialne pogoje za izvajanje kvalitetne programske sheme skupaj z obogatitvenimi in dodatnimi dejavnostmi ter z zagotavljanjem vrtcev in otroškega varstva čim bližje uporabnikom.

1.Cilj:

Do šolskega leta 2015/2016 bomo v občini Škofja Loka **zagotovili dovolj prostorskih, kadrovskih in materialnih zmogljivosti**, da bodo lahko v kakovostne programe predšolske vzgoje v vrtcih vključeni vsi otroci iz občine Škofja Loka, katerih starši oz. skrbniki bodo to želeli.

Sedanje stanje

Vključenost otrok v vrtce občine Škofja Loka

Po podatkih SURS na dan 1.7.2012 je v občini Škofja Loka stalno prebivalo **1336 otrok** do 6. leta in **297 otrok**, ki še niso dopolnili 1. leta starosti. Projekcija gibanja števila rojstev v občini Škofja Loka za obdobje 2012 – 2020 ponazarja (tabela spodaj), da se bo število novorojenih otrok na letni ravni v povprečju gibalo med 260 in 270 (varianta C).

V šolskem letu 2012/13 v občini Škofja Loka delujeta dva vrtca, 1 javni in 1 zasebni, v katerih dnevni program predšolske vzgoje poteka v skupno 55 oddelkih (49 oddelkov v javnih in 6 oddelkov v zasebnih vrtcih).

Skupaj je v tem letu v vrtce vključenih **1.013 otrok iz Občine Škofja Loka**, in sicer 848 otrok v Vrtec Škofja Loka, 75 v Vrtec Sončni žarek in 90 otrok v vrtce po ostalih občinah.

V programe predšolske vzgoje je, v šolskem letu 2012/13, vključenih **75% vseh** otrok živečih v občini Škofja Loka, v starosti med 1 in 6 let.

V javni vrtec Škofja Loka je vključenih več kot 91% vseh otrok, ki so v občini Škofja Loka vključeni v programe predšolske vzgoje. Delujejo v 49 oddelkih, in sicer na osmih lokacijah. Zasebni vrtec deluje na eni lokaciji, v šestih oddelkih.

Javni vrtec deluje po programu Kurikula za vrtce, zasebni vrtec pa po programu Pedagogike skupnosti – zasebni vrtec ima 85 % koncesijo; 15% sredstev za delovanje morajo pridobiti na trgu, ker izvajajo svoj program, ki se razlikuje od javno sprejetega Kurikula za vrtce.

Občina Škofja Loka ponuja staršem in skrbnikom otrok tudi možnost mesečne subvencije za otroke, ki niso vključeni v nobeno izmed organiziranih oblik varstva. Subvencijo se podeljuje na podlagi pravilnika o subvencioniranju varstva otrok, ki niso vključeni v programe predšolskega varstva. Sprejeti pravilnik velja od 1. septembra 2010 dalje. Pravilnik ureja subvencijo v višini 100 EUR za vse otroke prvega starostnega obdobja, ki niso vključeni v programe predšolske vzgoje, za katere občina subvencionira varstvo predšolskih otrok.

Stanje na čakalni listi otrok, ki niso bili sprejeti v javni vrtec, zaradi pomanjkanja prostih mest, je bilo na dan 1.9.2012 **138** (107 iz rednega roka), na dan 1.12.2012 132 otrok (**od tega 76 otrok izpolnjuje starostni pogoj 11 mesecev**), na dan 1.9.2011 **91** (55 iz rednega roka) in na dan 1.9.2010 **113**. V zasebnem vrtcu za šolsko leto 2012/13 ni otrok v čakalni vrsti, saj so bili sprejeti vsi, ki so oddali prošnjo.

Prostorske razmere vrtcev v občini Škofja Loka

Največji delež prostorskih kapacitet poseduje javni vrtec – 49 oddelkov od skupaj 55 v občini. Razdeljeni so na 8 lokacij oz. enot in njihovih oddelkov, in sicer: Biba, Ciciban, Čebelica, Pedenjped, Najdihojca, Rožle, oddelek Reteče in enota Bukovica.

Vsi oddelki oz. lokacije javnega vrtca, kjer delujejo, so v razvidu Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, kar pove, da ustrezajo normativom za izvajanje programov predšolske vzgoje, hkrati pa so nekatere lokacije že dotrajanje in potrebne obnove.

Občina, kot ustanoviteljica in lastnica, ima v svoji lasti 5 od navedenih nepremičnin, za ostale pa so sklenjena najemniška razmerja. Lastniška objekta Pedenjped in Najdihojca sta močno dotrajana in potrebna prenove – največji problem je velika toplotna izguba v obeh objektih. Najemniški objekt za enoto Čbelica (Dijaški dom) ne ustreza standardom za izvajanje programa prvega starostnega obdobja, kar pomeni da v tej enoti ni moč razpisovati prostih mest za prvo starostno obdobje, kar znatno zmanjšuje zmožnost celotnega javnega vrtca za razpisovanje prostih mest za to starostno obdobje. Tudi sicer je lokacija manj primerna za vrtec, saj je v isti stavbi kot dijaški dom, s katerim si deli vhod, igralnice so v nadstropjih, pristop in igralne površine arhitekturno niso prilagojene za potrebe vrtca, lokacija vrtca je med glavno cesto, srednješolskim centrom in podjetniškim inkubatorjem, zelo problematična pa je tudi visoka najemnina. Enota Rožle je v kletnih prostorih – zaradi neustrezno izpeljane sanacije ob močnejšem deževju še vedno poplavlja zunanje površine. V celotnem javnem vrtcu manjka tudi večnamenski prostor/telovadnica, ki bi lahko sprejela 200 otrok naenkrat ob prireditvah in večjih dogodkih.

Razdrobljenost enot vrtca na več lokacij v občini je pozitivna z vidika distribucije vrtčevskih kapacitet enakomerno po občini in s tem enakovredne možnosti za vse starše oz. skrbnike, problematična je le velikost posameznih enot, predvsem zaradi stroškov tekočega poslovanja. Enote z do štirimi oddelki so namreč precej dražje (strošek enote glede na število oddelkov), kot večje enote.

Parkiranje oz. dostopnost javnega vrtca v vseh enotah je zadovoljiva, čeprav primanjkuje parkirnih mest, kar je še posebej moteče ob konicah. V enoti Rožle v Frankovem naselju ni možno parkirati v neposredni bližini vrtca.

Na prostorsko ustreznost v javnem vrtcu slabo vpliva že dalj časa šibek investicijski potencial občinskega proračuna, saj so skoraj vsa sredstva namenjena za izgradnjo projekta Urejanje porečje Sor (kanalizacija, čistilne naprave, vodovod,...). Stanje ni povsem ustrezno tako z vidika zmožnosti zagotavljanja zadostnega števila prostih mest, glede na povpraševanje staršev, kot z vidika stroškov tekočega poslovanja in vzdrževanja infrastrukture. Za zagotovitev prostih mest je Občina Škofja Loka uredila - najela novo enoto kontejnerskega vrtca Biba, kjer plačuje mesečno najemnino. Na novo je bila urejena tudi enota Bukovica v prostorih Kmetijske zadruga. Z novimi pridobitvami se tako rešujejo tekoči problemi glede povpraševanja po vrtčevskem varstvu. Navedene najete enote (Biba, Bukovica in Čbelica) prinašajo precejšen tekoči strošek najemnine.

Zasebni vrtec Sončni žarek deluje na eni lokaciji, ki je prostorsko primerna glede na število otrok, vključenih v programe. Imajo 6 igralnic, za šest oddelkov, razdelilno kuhinjo, zunanje igrišče in telovadnico. Ker ima zasebni vrtec koncesijo, je samostojno odgovoren za vzpostavitev prostorskih zmožnosti in investicije v infrastrukturo.

Demografska projekcija za občino Škofja Loka

Glede na pretekle demografske pokazatelje (rodnost, umrljivost, prirast prebivalstva od migracij) in upoštevajoč metodologijo za izdelavo demografskih projekcij, so bile za občino Škofja Loka izdelane štiri različice demografskih projekcij do leta 2035 (Kristina Onufrija; Strokovne osnove s področja demografije za potrebe prostorskega načrtovanja na občinski ravni, magistrsko delo, 2010:73):

1. Varianta A – konstantna rodnost 1,5; nizke migracije: projekcija prebivalstva občine do leta 2035 z upoštevanjem celotne stopnje rodnosti 1,50 in z upoštevanjem selitev – pozitivni selitveni saldo 40 prebivalcev letno.
2. Varianta B - konstantno visoka rodnost 2,11; brez migracij: projekcija prebivalstva občine do 2035 po naravni rasti (brez selitev) z upoštevanjem celotne stopnje rodnosti 2,11.
3. Varianta C – srednja varianta (rodnosti in migracij): projekcija prebivalstva občine Škofja Loka do leta 2035 z upoštevanjem vrednosti za celotno stopnjo rodnosti 1,60 v obdobju do leta 2015 in zvišanjem vrednosti na 1,70 po letu 2015 ter z upoštevanjem selitev – pozitivni selitveni saldo 100 prebivalcev letno.
4. Varianta D: visoke migracije, konstantna rodnost 1,50: projekcija prebivalstva občine do leta 2035 (celotna stopnja rodnosti 1,50) z upoštevanjem selitev, ki so ocenjene na podlagi predvidenih novogradenj v občini. Realizacija projektov je časovno po letih ocenjena po naslednji dinamiki:
 - pozitivni selitveni saldo 50 prebivalcev letno do 2013
 - pozitivni selitveni saldo 100 prebivalcev letno v obdobju 2014 – 2018
 - pozitivni selitveni saldo 150 prebivalcev letno v obdobju 2019 – 2023
 - pozitivni selitveni saldo 200 prebivalcev letno v obdobju 2024 – 2028
 - pozitivni selitveni saldo 250 prebivalcev letno v obdobju 2029 – 2033
 - brez selitev v obdobju 2034 – 2035

Tabela: Variante A, B, C in D demografskih projekcij za občino Škofja Loka; prikazani podatki: predvideno število rojstev, predviden selitveni saldo, seštevek otrok živečih v občini Škofja Loka starosti 2 do 6 let, predvidena rast prebivalstva v občini

leto	VARIANTA A				VARIANTA B				VARIANTA C				VARIANTA D			
	rojstva	selitve	let Otrok 2 – 6	rast	rojstva	selitve	let Otrok 2 – 6	rast	rojstva	selitve	let Otrok 2 – 6	rast	rojstva	selitve	let Otrok 2 – 6	Rast
2012	251	40	1300	32	348	0	1484	90	273	100	1359	114	252	50	1305	43
2013	249	40	1305	28	345	0	1585	83	273	100	1389	110	251	50	1310	39

2014	247	40	1281	21	340	0	1658	75	272	100	1390	105	249	100	1293	83
2015	243	40	1263	13	334	0	1734	64	269	100	1397	97	247	100	1281	76
2016	239	40	1261	5	327	0	1725	54	283	100	1402	107	244	100	1287	69
2017	234	40	1254	-4	319	0	1709	42	278	100	1402	99	240	100	1287	62
2018	228	40	1242	-11	310	0	1686	31	273	100	1411	90	236	100	1282	55
2019	223	40	1225	-20	301	0	1656	20	268	100	1417	82	233	150	1277	98
2020	217	40	1205	-29	293	0	1622	8	263	100	1417	74	230	150	1269	92

Katera od projekcij bo najbolj ustrezala dejanskemu stanju, je odvisno od velikega števila dejavnikov, najbolj pa od števila rojstev, smrti in realizacije predvidenih prostorskih investicij v občini Škofja Loka, ki so najpomembnejši temelj za pozitivni selitveni saldo. Najverjetneje je, da bo dejansko stanje »mešanica«. Glede na podatke, ki so nam trenutno na voljo (trend rojevanja, umiranja in stanje prostorskih investicij) je najverjetnejši približek Varianti C, kar pomeni, da se nam vse do leta 2020 (in tudi naprej) obeta, da bodo generacije otrok živečih v občini Škofja Loka, starosti med 2 in 6 let, velike od 1350 do 1400 otrok. Ob optimistični predpostavki, da bo recesija v obdobju dveh do treh let za nami in bodo realizirane načrtovane prostorske investicije, pa lahko računamo še na večjo številčnost.

Od 1. 9. 2008 dalje so bila iz državnega proračuna vrtcem zagotovljena sredstva za sofinanciranje plačil staršev, ki so imeli v vrtec hkrati vključenega več kot enega otroka, in sicer v višini, ki je staršem določena kot plačilo za program vrtca za drugega in nadaljnje otroke. Z uveljavitvijo Zakona za uravnoteženje javnih financ v letu 2012 starši za drugega in vsakega nadaljnjega otroka, ki je hkrati vključen v vrtec, plačajo 30% plačila, ki jim je določeno v skladu z zakonom kot znižano plačilo vrtca.

Navedeno dejstvo vpliva na to, da starši, ki imajo možnost zagotovitve varstva tudi drugje, v nekaterih primerih vseeno poskušajo zagotoviti varstvo mlajšim otrokom na drugačen način.

Iz tega sledi (upoštevajoč dejstvo, da pri obstoječih kapacitetah vrtca, trenutno na prosto mesto čaka okrog 85 otrok, ki izpolnjuje starostni pogoj, s 1.4.2013 pa bo pogoj izpolnjevalo 95 otrok), da mora občina zagotoviti vsaj **100 novih mest**, da bo lahko tem zagotovila 80% vključenost otrok v organizirano varstvo.

Predvideni ukrepi in rešitve

- V prostorih stare vojašnice bomo do leta 2015 zgradili 12 oddelčni vrtec, namenjen razbremenitvi delovanja enote Čebelica, s večnamenskim prostorom/telovadnico, ki bo imela kapaciteto 200 otrok.
- V letih med 2013 in 2015 bomo, skladno z načelom dobrega gospodarjenja in okoljskimi usmeritvami, ustrezno toplotno izolirali enoti Najdihojca in Pedenjped;
- V občini Škofja Loka si bomo prizadevali, da bo takoj po sprejetju strategije na občinskem svetu organizirana široka in strokovna debata med občinami in državnimi organi, kjer si bomo prizadevali za nacionalne normative za vrtčevsko varstvo, ki bodo

strokovni, otrokom prijazni in hkrati ne bodo prekomerno obremenjevali ustanoviteljev.

- V Občini Škofja Loka bomo skupaj z vrtcem Škofja Loka stalno iskali najboljše kadrovske – organizacijske rešitve, ki bodo omogočale kar največjemu številu otrok vključevanje v javni vrtec.
- V prihodnje bomo potrebe po prostorskih zmogljivostih reševali tudi v sodelovanju z investitorji novih stanovanjskih objektov in sosesk, kjer bomo od investitorja pri stanovanjskih novogradnjah zahtevali, da zagotovi zemljišče oz. ustrezno drugače kompenzira svoj učinek na lokalno skupnost.
- V obstoječih prostorih in v novogradnjah si bomo prizadevali za zagotavljanje normativov in minimalnih tehničnih standardov, ki veljajo za novogradnje, s čimer se bo tudi v prihodnje zagotavljala varnost in kakovost bivanja v vseh objektih, namenjenih predšolski vzgoji.
- Spodbujali bomo tudi zasebne investitorje, ki bi želeli širiti ponudbo predšolske vzgoje v naši občini. Nudili bomo podporo predvsem v znanju, razpoložljivih informacijah in sodelovanju pri pridobivanju dovoljenj.

2. cilj

Preko gospodarnega upravljanja s premoženjem vrtca in optimizacijo poslovnih procesov vrtca, **bomo v skladu s** Pravilnikom o metodologiji za oblikovanje cen programov v vrtcih, ki izvajajo javno službo **zasledovali tako ekonomsko ceno vrtca**, ki bo v korist staršev do **najvišje možne mere, ne da bi ogrozili kvaliteto** izvajanja predšolskih programov.

Sedanje stanje

Ekonomska cena vrtca v občini Škofja Loka, se ni spremenila že od 1.1.2009 in znaša:

1. Za prvo starostno obdobje 449,52 €,
2. Za drugo starostno obdobje 317,37€,
3. Za program razvojnega oddelka 899,97 €.

Delež plačil staršev je odvisen od odločb, ki jih je na osnovi vlog staršev in na podlagi prihodkov staršev izdaja Center za socialno delo (CSD) stalnega bivališča. Starši plačajo največ 77 % cene programa, v katerega je vključen otrok. Lahko pa uveljavljajo znižano plačilo, ki je določena kot delež cene programa.

Plačilo staršev določi CSD na podlagi lestvice, ki starše razvršča v plačilne razrede, upošteva bruto mesečni dohodek na družinskega člana, v primerjavi s povprečno plačo na zaposlenega v RS in upošteva premoženje družine.

Razpored po plačilnih razredih (preglednica je v priponki) je že več let podoben. Ugotovimo lahko, da je delež občine pri plačilih k polni ceni programov sorazmerno zelo velik, in sicer je bil v letu 2011 prispevek občine 71,20%, prispevek staršev k polni ceni pa 28,8% (povprečno).

3. cilj

Dvig socialnega in kulturnega kapitala otrok, ki prihajajo iz manj spodbudnega socialnega, ekonomskega ali kulturnega okolja.

Različne študije kažejo, da so investicije v izobraževanje najbolj učinkovite, če največ vlagamo v kar najbolj zgodnjo starostno skupino in to v ukrepe, ki zagotavljajo podporo tistim, ki izhajajo iz manj ugodnega socialnega ali ekonomskega okolja ali tistim, ki prihajajo iz drugačnih kulturnih sredin. Z ukrepi se razlike učinkovito zmanjšajo in zagotavljajo boljše, bolj enakovredne pogoje otrokom in mladostnikom skozi celotno življenje.

Predvideni ukrepi in rešitve

- V letu 2013 bomo uskladili ekonomsko ceno vrtca skladno z določili Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen programov v vrtcih, ki izvajajo javno službo.
- Skupaj z vrtcem Škofja Loka bomo do šolskega leta 2014/2015 pripravili raziskavo o vključenosti otrok v vrtec, ki prihajajo iz manj spodbudnega socialnega, ekonomskega in kulturnega okolja. Ugotovili bomo, kolikšen delež le-teh ni vključen v nobenega od programov predšolske vzgoje in kaj so prevladujoči razlogi za to. Te razloge bomo potem skupaj z vodstvi obeh vrtcev nagovorili in pripravili seznam ukrepov, da bi še znižali razlike med otroki pri vključevanju v predšolsko vzgojo.

4. cilj

V programih predšolske vzgoje bomo s podporo dodatnim dejavnostim in v sodelovanju z okoljem zagotavljali kakovost vzgoje in izobraževanja, med drugimi temami tudi okoljsko in socialno ozaveščanje.

Sedanje stanje:

Javni Vrtec Škofja Loka, skladno s prednostnimi nalogami, zelo intenzivno izvaja različne **obogatitvene dejavnosti in projekte**: Z majhnimi koraki do čistega okolja (Eko vrtec), Zdravje v vrtcu, Babica pripoveduje o zeliščih – od ust do ust, Medi medo, Pasavček, Kolesarček, Varno s soncem, Zlati sonček idr.

Obogatitvene dejavnosti in projekti so zelo pomemben del dejavnosti vrtca, saj preko izvajanja tesno sodeluje z **drugimi organizacijami** v lokalnem in širšem okolju, predvsem pa daje otrokom **praktične izkušnje za življenje**.

Poleg obogatitvenih dejavnosti ima javni vrtec tudi zelo bogato kulturno dejavnost za kulturno vzgojo mladih (predstave, dramatizacije, ure pravljic, petje pesmi...) in nabor dodatnih dejavnosti (plesne urice, vesele gibalne urice, tuji jeziki...). V zasebnem vrtcu, od dodatnih dejavnosti izvajajo angleški jezik, glasbene vaje, gibalne vaje in balet.

Predvideni ukrepi in rešitve

- V letu 2013 bomo pripravili kratko horizontalno analizo občinskega premoženja in dejavnosti in omogočili vrtcem (in ostalim javnim ustanovam) stroškovno učinkovito

in smiselno navzkrižno rabo občinskih dobrin in infrastrukture, predvsem na področju športa in kulture.

- Skozi celo obdobje bomo spodbujali sodelovanje društev in nevladnih organizacij in javnega zavoda Vrtec Škofja Loka z namenom krepitev dodatnih vsebin in povezovanja z lokalno skupnostjo.